SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1280

av Magdalena Hermelin och Matilda Ekeblad (båda M)

Stärkt försörjningsberedskap genom att undanröja hinder för samhällsviktig produktion

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur hinder för samhällsviktig inhemsk produktion kan identifieras och undanröjas inom ramen för arbetet med att stärka Sveriges försörjningsberedskap och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges totalförsvar bygger på att samhällets grundläggande funktioner kan upprätthållas även under allvarliga kriser och ytterst krig. En fungerande försörjning av livsmedel, energi, råvaror och andra nödvändiga varor är en avgörande del av denna förmåga.

Beredskap skapas inte först när krisen är ett faktum. Den måste byggas i fredstid genom att företag och verksamheter ges förutsättningar att producera, investera och utvecklas. Sverige har goda förutsättningar för inhemsk produktion, men verksamheter som är viktiga för försörjningsberedskapen kan möta omfattande administrativa krav, långa tillståndsprocesser och motstående regelverk. Det kan försvåra investeringar,

begränsa produktionskapaciteten och minska möjligheterna att snabbt öka produktionen när behovet uppstår.

Det är särskilt problematiskt när regelverk som var för sig har legitima syften sammantaget leder till att samhällsviktig produktion inte kan etableras, utvecklas eller upprätthållas. En stärkt försörjningsberedskap förutsätter därför att staten inte enbart identifierar vilka varor och tjänster som behöver finnas tillgängliga i kris eller krig, utan också vilka hinder som i fredstid försvagar möjligheterna att producera dem.

Regeringen bör därför överväga en översyn i syfte att säkerställa en tydligare nationell samordning där hinder och åtgärder identifieras. Arbetet bör omfatta bland annat tillståndsprocesser, administrativa krav, tillgång till nödvändig infrastruktur och andra förutsättningar för samhällsviktig produktion. En sådan översyn ska inte innebära att grundläggande krav på miljö, säkerhet eller hälsa åsidosätts.

Däremot behöver regelverk och myndighetsprocesser utformas så att olika samhällsintressen kan vägas mot varandra på ett tydligt, proportionerligt och förutsebart sätt. Det är inte tillräckligt att planera för försörjning i kris om de verksamheter som ska stå för försörjningen samtidigt får allt svårare att verka i fredstid. Sveriges beredskap stärks när vi säkerställer att den produktionsförmåga som behövs i kris och krig också kan finnas och utvecklas i vardagen.

Magdalena Hermelin (M) *Matilda Ekeblad (M)*